

AUSTRALIJOS LIETUVIS

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

PENKTIEJI METAI

Adresas: 35 Cator St. Hindmarsh, S.A.

Adelaide, 1952 m. balandžio 21 d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 8(94)

Ar Tito istikimas Vakarams

Skaitančioji visuomenė dar tur būt atsimena didžiausią 1948 metų sensaciją — Tito-Stalino bendradarbiavimo lūžimą. Tas konfliktas, tiek neįprastas komunistinėje santvarkoje, tuo laiku sukėlė daugybę ginčų ir komentarų. Buvo įvairiausių spėliojimų, bet tikros ginčo priežasties niekas nesužinojo. Čia patieksime skaitytojams paskutinių laikų versiją apie Tito-Stalino ginčą.

1943 metais, kada Tito su savo partizanais kovojo kalnuose, Stalinas prižadėjo Bulgarijai, jei ji nesišis į Rusijos ir Vokietijos karą, perleisti Serbijos Makedoniją. Reikia atsiminti, kad Bulgarija tuo laiku buvo paskelbusi karą tik JAV-bėms ir į karą su SSSR įsitraukė tik 1944 metais. Tas pats pažadas buvo pakartotas 1944 metais ir Bulgarijos komunistams. Kadangi į Serbijos Makedoniją savo planus turėjęs ir Tito, tai Stalinas savo pažadus jam nutylėjęs, manydamas apie tai pranešti savo laiku. Tačiau Tito apie tą pažadą sužinojęs ir į Serb. Makedoniją pasiuntė savo partizanus ir ją užėmė.

Stalinus tokiu savo auklėtinio žygiu buvo labai nepatinkintas, bet kadangi tuo laiku ėjo žūtbutinės kovos ir kiekvienas žmogus buvo brangus, pateiktą, nors ir karčią, piliulę nurijo, palikdamas klausimą išspręsti vėliau.

Pasibaigus karui, Tito, norėdamas numalšinti savo mokytojo rūstybę, S. Makedonijoje bandė sukurti atskirą valstybę, surišant ją stipriais ryšiais su Jugoslavija. Makedoniečiai gi, neturėję mažiausio noro jungtis su Jugoslavija, visais būdais siekė prisijungti prie Bulgarijos.

1948 metais Stalinas griežtai pareikalavo, kad Tito sutvarkytų S. Makedonijos klausimą jo pažadeta prasme, o Jugoslaviją kompensuoti žadėjo palaikant jos pretenzijas į Austrijos Korintiją. Dar buvo pasiūlyta, matyt, Tito prestižo išlaikymui, padaryti "laisvą" plebiscitą, tačiau Tito į viską atsakė neigiamai. Tito savo atsakymą motyvavo tuo, kad negalima esą pridėti žemių kraštui, kuris kariavo šalia Vokietijos.

Į tai Maskva, didžiausiam Tito nustebeimui, atsakė, kad jis laužęs Kominformo nustatytą liniją. Tai ir

esanti tikroji SSSR-Jugoslavijos lūžimo priežastis.

Tuojuo po to konflikto Tito uždarė savo sienas, o jo kaimynai, Maskvos pavesti, pradėjo žvanginti ginklais. Tito pradėjo aliarmuoti Vakarų, kad Sovietų Sąjunga norinti užgrobti Jugoslaviją ir t. t.

Vakariečiai į tą lūžimą iš pradžių žiūrėjo labai rezervuoti ir su nepasitikėjimu. Pradžioje buvo manyta, kad tai yra kažin koks naujas Kominformo triukas. Tačiau nesantika tęsėsi. Jugoslavijos kaimynės uždarė savo sienas, ir Tito pradėjo savo krašte dusti ir artėti prie visiško ekonominio sugniužimo. Kaip tik tuo laiku tarp Rytų ir Vakarų vyko didžiausias įtempimas, pavadintas "šaltuoju karu". Vakariečiai, matydami, kad Kominformo blokas skyla, sumanė tuo pasinaudoti, įvarydami į skilimą pleišta ir pradėjo šelpti Jugoslaviją. Ir čia vėl pasireiškė vakariečių nenuoseklumas. Jie puikiai žinojo, kad Tito režimas, kaip ir Stalinas ar Hitlerio laikais, laikosi durtuvais, koncentracijos stovyklomis ir kalėjimais, kad pačiame krašte nėra nė šešėlio bet kokios laisvės, kad kalėjimai pripildyti nekaltų žmonių, tačiau be jokių sąlygų pradėjo šelpti Jugoslaviją ir ne tik ūkio gėrybėmis, bet ir ginklais, ko dėka Jugoslavijos ūkis iš katastrofiškos padėties išbrido (kiek galima išbristi komunistinėje santvarkoje), o Jugoslavija šiuo metu turi didžiausią Rytų Europoje ir gerai ginkluotą armiją. Visa tai padarė Amerikos kapitalas ir ginklai. Vakariečiai tikisi, kad už tą kainą Rytų Europoje įsigi, o sau palankią jėgą ir net eina kalbos, kad Jugoslaviją galinti būti įjungta į NATO.

Tačiau štai naujas netikėtumas. Š. m. kovo 4 d. "Tiroler Tageszeitung" pranešimu iš Jugoslavijos, į Triestą pabėgo lėktuvas su Jugoslavijos generalinio štabo pulkininku Jacheličiu. Minėtas Jacheličius tuoj pat prisistatė britų štabui, kur pareiškė, kad Tito veda dviveidę politiką, kad jis susidėjo su Vakarais pagal Kominformo direktyvas, kad susilpnintų Vakarų Europos gynybą. Jis atsivežęs išiuatas drabužiuose mikrofilmas, kuriose yra dokumentuota, jog Jugoslavijos generolas-leitenantas Dapcevičius, priklausęs aktyviausiai Jugoslavijos karininkų grupei, pereitų metų gruodžio

Rekordai Korejoje

Taikos derybose Korėjoje pasiektas rekordas... — laiko taupyme! Šešios paskutinės sesijos truko iš viso 4 minutes ir 20 sekundžių, arba vidutiniškai po 40 sekundžių kiekvienas posėdis. Tačiau vienas posėdis tęsėsi tik 25 sekundes! Tiek laiko pakanka pasakyti, kad abi delegacijos neturi nieko nauja pasiūlyti ir susitarti rytoj vėl susitikti.

Britų dalinių vadas Korėjoje pareiškė net ir pasiekus paliaubų. Aiškėja net ir pasiekus paliaubų. Aišku, juk nežinia, kada raudonieji vėl pradės žygi.

Sąjungininkų aviacija bombarduoja tikslus ir strateginius punktus Šiaurės Korėjoje. Fronte mūsų nėra žymūs.

Balsas tyruose

Viktorijos Darbo Partijos konferencijoje priimta rezoliucija, kuria reikalaujama sušaukti pasaulinę konferenciją, kurios tikslas būtų rasti priemonių išlaikyti pastovią taiką pasaulyje.

Siūloma Australijos vyriausybei imtis iniciatyvos per Jungtinių Tautų Organizaciją tokią konferenciją sušaukti.

Esminiai pasiūlymai nusiginklavimo konferencijai būtų sumažinimas ginklavimosi, visiškas uždraudimas atominių ginklų gamybos ir visų okupacinių armijų pasitraukimas iš šiuo metu okupuotų kraštų.

Pasiūlymai visai teisingi, bet ar sutiks su jais didžiausias "taikos" šalininkas Kremlius, okupavęs pusę Europos? Kokiom priemonėm ji galima priversti, kad pasitrauktų iš visų okupuotų kraštų? — rezoliucijos autoriai, matomai, nepagalvojo.

mėnesį buvo susitikęs su rusų karininkais Rumuni/os pasienyje.

Toki susitikimai, pulkininko Jacheličiaus pareiškimu, įvyksta kas trys mėnesiai. Per juos informuojama Sovietų Sąjunga ir tuo pat laiku įteikiamos Kominformo instrukcijos. Be to, pulk. Jacheličius pranešęs rusų karininkų, dalyvaujantių susitikimuose, pavardes. Amerikiečių Slaptoji Tarnyba nustačiusi, kad jos yra Sovietų armijos kontržvalgybės 4-to sektoriaus štabo karininkų pavardės.

Štai ir vėl kyla naujas klausimas, ar Tito yra ištikimas Vakarų sąjungininkas.

Mes visai nenustebeime, jei pulk. Jachovičiaus pareiškimai būtų 100% teisingi, tačiau mus stebina, kad vakariečiai iki šiam laikui nesuprato, jog tautų laisvės ir kančių spekuliacija neįgyjama nei taika, nei sąjungininkai.

JAV-BĖS MANO, KAD KARO PERSPEKTYVOS SILPNĖJA

Oficialūs JAV-bių asmens mano, kad 1952 metais visuotinio karo nebūsią. Savo pažiūrą jie grindžia dabartine Sovietų taktika, kuri nuo karo tolsta, be ne artėja.

Sovietų armija Rytų Vokietijoje laikoma talimose stovyklose ir barakuose, o Kremlius nustojo žvanginėti ginklais ir prie Jugoslavijos sienos.

Viduriniuose Rytuose rusai taip pat rodo didelį atsargumą.

Tolimuose Rytuose partizanų kova Malajuose taip pat susilpnėjo; Indo-Kinijoje nematyti jokių ženklų, kad būtų ruošiamasi didelei ofensyvai, gi taikos viltys Korėjoje taip pat palankesnės.

Bendroje išvadoje, — manoma Vašingtone, — galima prileisti, kad Sovietų Rusija šiuo metu reikalinga ir nori taikos.

Atsakingi pareigūnai mano, kad Stalinas bijo bandyti savo ribotos kokybės ginklus karo lauke.

Tačiau, — manoma tuose pačiuose sluoksniuose, — Kremlius jokių būdų neatsisakė vilties suardyti vakariečių vienybę, siūlydamas prekybinių bendradarbiavimą, o taip pat laimėti Vokietiją, siūlydamas tautinę vienybę ir prekybos santykių išplėtimą.

Ši situacija gali būti pavojinga. Tarptautinio įtempimo susilpnėjimas gali sustiprinti reikalavimus grįžti į "normalią" padėtį pačiose JAV-bėse, o taip pat sumažinti Vakarų Europos norą priimti JAV-bių vadovavimą arba aukotis, mažinant gyvenimo standartą ginklavimosi programos sąskaiton.

Neatsižvelgiant į tai, — rašo "United States News", — JAV-bės sveikintų santykių tarp Rytų ir Vakarų bloku sunormalėjimą.

Laikraštis toliau rašo, kad jeigu Amerikos tikslas yra gyventi taikoje tame pačiame pasaulyje kaip Rusija, yra verta siekti įtemptos atmosferos atpalaidavimo.

Net ir dėl prekybinių santykių tarp Vakarų ir Rytų pagyvėjimo Vašingtone per daug nesiraukoma. Propaganda prieš Sovietų Sąjungą taip pat gali būti sustiprinta įsitinus, kad nerealaus dalykas šiuo keliu sukelti pačioje Sov. Rusijoje perverimą prieš Staliną režimą.

— Velykų švenčių metu visoje Australijoje automobilių ir motociklų katastrofose užmušta 39 žmonės.

P A D Ė K A

Dėkoju prof. Raulinaičiui, L. K. F. Australijos Valdybos Pirmininkui; dipl. teis. J. Kalvaičiui, L.A.S. Adelaidės Skyriaus Pirmininkui; dail. A. Rūkštelei, L. Rašyt. D-jos Pirmininkui B. Babrauskui, rašytojams A. Vaičiulaičiui, J. Žukauskui, V. Kazokui, teis. V. Stasiškiui, o taip pat visiems mane sveikinusiems asmeniškai, paskyrus man grožinės literatūros premiją. Linkėjimus stengsiuos įvykdyti.

Pulgis Andriušis

Australijos Liet. Bendruomenėje

KIEK LIETUVIŲ AUSTRALIJOJE

Oficialiais duomenimis, lietuvių Australijoje, neskaitant senų imigrantų, kurių yra nedidelis skaičius, skaitoma 9.900. Iš šio skaičiaus reikia atimti apie 10%, nes daug kitų tautybių žmonių atvyko prisidengę lietuvių vardu. Taigi, tikrų lietuvių būtų apie 9.000.

Latvių esama 19.500 ir estų 6000.

ŠTAI KUR NEŽODINIAI PATRIJOTAI!

IR MES IŠLAIKOME DU MOKINIUS

Jau kuris laikas kaip Melbourne lietuvių tarpe vyksta gyvos diskusijos dėl materialinės paramos suteikimo Vasario 16 Gimnazijos mokiniams, kurie dėl įvairių priežasčių negalėjo išemigruoti iš Vokietijos ir šiandien yra vienintelės lietuvių gimnazijos auklėtiniai Vokietijoje.

Vienas iš pirmųjų aktyvistų, kuris surado gražų būdą kaip kiekvienas tautietis gali prisidėti prie šio gražaus tikslo realizavimo, buvo melburnietis Vladas Bosikis. Jo dėka šiandien jau Melbourne lietuviai gali didžiuotis, kad du jaunieji šios gimnazijos broliai ar sesės gauna pilną aprūpinimą, išlaikymą ir mokslą.

Susirius su Vasario 16 Gimnazijos direktorium paaiškėjo, kad Australijoje dešimt asmenų, aukodami mėnesį po 1 svarą, sudaro sumą, kurios pilnai užtenka vienam mokiniui išlaikyti. Po to Vladas Bosikis ėmėsi iniciatyvos kviešti tautiečius dėti į grupes po 10 asmenų ir įmokant kas mėnesį po £1 išlaikyti vieną minimos gimnazijos mokinį. Šiandien jam pavyko jau sudaryti net dvi grupes ir tokiu būdu Melbourne tautiečiai yra patys pirmieji Australijoje, kurie įsipareigojo remti šį mūsų tautos židinį Vokietijoje. Norėčiau čia išvardinti tuos pirmuosius pionierius, kurie nedelsdami ir

noriai įsipareigojo atlikti šią mažą, bet nepaprastai vertingą auką:

I-moji grupė:
1) Grebliūnienė, 2) Savaitis, 3) Petrašiūnas, 4) Lazauskas, 5) Didelis, 6) Zemribas, 7) Dranginis, 8) Platakis, 9) Kudirka ir 10) Bosikis.

II-roji grupė:
1) Liutkutė, 2) Viliūnas, 3) Morkūnas, 4) Sadauskas, 5) Čelna, 6) Kazakevičius, 7) Olšauskas, 8) Špokevičius, 9) Pečiulis ir 10) Butkūnas.

Garbė šiems Melbourne tautiečiams, kurie turėdami ir savų kasdieninių rūpesčių, rado noro ir laiko prisidėti prie šio gražaus tikslo įvykdymo. Esu įsitikinęs, kad visi šie asmenys ras didelio džiaugsmo ir pasitenkinimo, kai laiks nuo laiko jie gaus gimnazijos vadovybės pranešimus apie jų išlaikomų mokinių pažangumą ir dar daugiau džiaugsis, kai patys išlaikomieji mokiniai sudarys tiesioginį ryšį. Juk malonus yra jausmas matant, kad tavo auka, nors ir nedidelė, neša gražius vaisius, taip brangius mūsų Tėvynei.

Tautiečiai, kurie dar nesate įsipareigoję, bet norite prisidėti prie šio gražaus ir kilnaus darbo, malonėkite susirūšti su Vladu Bosikiu, kuris padės sudaryti grupę.

Šiuo reikalu rašyti adresu: Vl. Bosikis, 295 Hoddle St., Collingwood, Vic., arba skambinti telefonu JA 3284 (kasdien nuo 7 val. vak.

Tikiu, kad daugelis tautiečių, įvertindami kilnų tikslą, nedelsdami įsitrauks į šį vąjį ir tokiu būdu ir Australijoje gyvenantieji lietuviai turės ne vieną savo globotinį Vasario 16 Gimnazijoje Vokietijoje.

Leonas Baltrūnas

ADELAIDE

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba š. m. balandžio 5 d. buvo sukvietusi visų Adelaidės lietuviškų organizacijų bendrą posėdį. Vieningoje nuotaikoje aptarti keli gan svarbūs lietuviškojo darbo klausimai,

būtent:

(1) Tautinių namų statymas Adelaidėje. Vienbalsiai pripažintas tokių namų reikalingumas. Imtis konkrečių darbų artimiausiu laiku tokius namus pradėti statyti. Tuo pačiu reikalu nutarta š. m. gegužės 11 d. vėl šaukti bendrą posėdį organizacijų atstovų, ALB Apylinkės Valdybos ir Tarybos. Į šį posėdį Inžinierių Draugija pažadėjo atsinešti bent provizorinį namų statybos projektą, o Teisinių Draugija išstudijuoti, sąryšy su namų statyba, australiškus įstatymus. Po šio posėdžio šaukti visuotinę bendruomenės susirinkimą, gauti jo pritarimą ir išrinkti namų statymo komisiją.

(2) Negalintiems iš Vokietijos išemigruoti seneliams, ligoniams ir mokiniams sušelpsti praveisti Adelaidės lietuvių bendruomenėje piniginę ir rūbų rinkliavą. Šį nelengvą darbą atlikti sutiko Lietuvių Moterų Draugija, žinoma, talkininkaujant ir vyrams.

(3) Steigti Adelaidės lietuvių savišalpos kasą. Tam reikalui šaukti specialų suinteresuotų tautiečių susirinkimą. Teisėninkai sutiko paruošti Kasos statuto projektą.

(4) Birželio 14 d. mūsų Tautos skaudžiųjų įvykių paminėjimą per Adelaidės radijo stotį kartu su latviais ir estais sutiko paruošti ir praveisti rež. p. Gučius ir rašytojas Pulgis Andriušis. Toks pat paminėjimas akademinio pobūdžio numatomas suruošti ir lietuviškai visuomenei atskirai.

V. Č.

ALB ADELAIDES APYLINKĖS GARBĖS TEISMO SUDĖTIS

Adelaidės apylinkės Garbės Teismas pirmajame savo posėdyje šitaip pasiskirstė pareigoms:

Pirmininkas V. Požėla
Sekretorius V. Radzevičius
Narys M. Rudzenskas.

Visus teismą liečiančius raštus reikalinga siųsti sekretoriui: 2 Crikdale St., Cheltenham, S. A.

* * *

LAISKAS REDAKCIJAI

Pone Redaktoriau,

Manau, kad "Austr. Lietuvis" bendradarbis J. S. mano atviru laišku tiki dėl jo padarytų klaidų A. L. B. suvažiavimo aprašyme, nes į mano pataisas nutylėjo. Malonu, kad J. S. tylėjimu prisipažino suklydęs.

Tačiau J. S. klaidų ginti stojo pati AL redakcija, argumentuodama ir kategoriškai tvirtindama "nedalyvavusių" suvažiavime "aritmetika", su kaltinimu man kaip visuomenės klaidintojui. Jinai teigia, jog rezoliucijos VLIKui svarstymo metu dalyvavo tik 17 atstovų (15 už rezoliuciją ir 2 prieš ją) iš visų 45 atstovų. Likusius 28 atstovus redakcija laiko, jos žodžiais tariant, — "atsisakė dalyvauti posėdyje", "atsisakė šį klausimą svarstant dalyvauti suvažiavime". Todėl suvažiavimas, rezoliucijos svarstymo metu, girdi, nustojęs teisėtumo, nes nelikę reikalingos daugumos! Aš klaidinąs visuomenę "nedalyvavusių" ar "atsisakusių" laikydamas juos susilaikiusiais balsavime. Visus man primetamus kaltinimus pagrindžia ALB statuto straipsniais. Ir visa tai esą daroma vardan teisybės.

Dėl neįsingo statuto interpretavimo AL redakciją galima pateisinti nežinojimu. Bet aš nerandu pateisinimo kategoriškam jos tvirtinimui, jog 28 atstovai atsisakė dalyvauti suvažiavime ar posėdyje.

AL bendradarbis, aprašydamas suvažiavimą (AL Nr. 1-1952 m.), tokių "nedalyvavusių" rado 30 atstovų, o redakcija, po mano atviro laiško (AL Nr. 5-1952 m.) tą skaičių sumažino 2-m ir liko prie 28 "neda-

(Nukelta į 3 psl.)

Kai savo metu poetas ir kalbininkas Sauerweinas-Girėnas dainavo:

"Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt;
Tą garbę gavome užgimę
Ir jai neturim leist pražūt."

tai jis norėjo tuo nurodyti mums tris dalykus: 1) mūsų turimą tautybę, 2) pareigą jai išlaikyti ir 3) pavojų jai sunykti. Tiesa, Sauerweinas skyrė savo giesmę Prūsų lietuviams kuriems nacionalistinė Vokietijos politika darėsi vis grėsmingesnė. Tačiau cituotasis posmas tinka šiuo metu ir mums, tremtiniams. Ir mes, kaip ano meto Gumbinės, Stalupėnų, Tilžės ar Klaipėdos lietuviai, esame apsupti galingų svetimų jėgų, norinčių mus padaryti naujais amerikiečiais, naujais australiečiais, naujais kanadiečiais, naujais kolumbiečiais ir tt., ne tik ištikimais šių kraštų įstatymams, kas savaime suprantama, bet sykiu ir pilnais jų dvasios bei kultūros. Tremtis yra kovos metas; kovos už išsilaukimą visokeriopa prasme: individualine, susikuriant pragyvenimo sąlygas; tautine, atsispiriant svetimų įtakų grėsmei; žmogiškąja, nepalūžtant savo pasaulėžiūroje bei dorovėje. Visais šiais atžvilgiais mes turime būti narsūs ir kovą laimėti, jeigu nenorime prarasti to, ką mėginome gelbėti, bėgdami iš Tėvynės. Pabėgti nėra didvyriška. Pabėgėlis gali pasiteisinti tik tuo, jeigu jo pabėgimas iš tikro yra Tėvynei vertingas. Šitaip mes visi manėme, palikdami gimtąjį

LIETUVISKIEJI TREMTIES UZDAVINIAI

A. JASMANTAS

kraštą. Žinodami, kad bolševikai naikina žmones tiesiog fiziškai, mes pasitraukėme į Vakarus, tikėdamiesi išlaikyti bent dalį lietuviškųjų jėgų ateičiai. Šis tad pagrindas kaip tik ir atperka pabėgėlių nedidvyriškumą. Užtat dabar ir reikia šias lietuviškąsias jėgas išlaikyti. Sakydami "lietuviškosios jėgos", turime galvoje ne tik lietuvius menininkus, mokslininkus, politikus, kunigus, bet visus lietuvius. Kiekvienas pabėgėlis yra lietuviškoji jėga ateičiai: ir darbininkas, aptarnaudamas fabrike mašiną, nes jis įgyja patyrimo, kurį parsineš Lietuvon; ir prekybininkas, atidaręs krautuvej ar įsteigęs bendrovę, nes jis mezga ryšius, taip labai reikalingus būsimai Lietuvos prekybai; ir ypač motina, supdama savo kūdikį, nes ji diegia jam Lietuvos meilės ir aukos dvasios, būtinos ateities atstatymui. Visi esame lietuviškosios jėgos, todėl visi turime išsilaukyti. Tai yra didysis tremties uždavinys. Tėvynėje jis buvo atliekamas savaimė: pats kraštas ir jo gyvenimas ten mus išlaikė. Tačiau tremtyje šis savaimingumas dingsta. Tremtyje lietuviškieji uždaviniai turi būti atliekami sąmoningai. Reikalinga tad ties jais valandėlę stabelėti ir juos

permąstyti.

1. LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ

Šiais žodžiais Sauerweinas išreiškia mūsų tautybės atsiradimą. Lietuviais esame todėl, kad jais gimėme. Pati prigimtis mus tokius padarė. Lietuviškieji tėvai davė mums lietuviškąjį mąstymo bei jautimo būdą, lietuviškąją kalbą, lietuviškuosius papročius, žaidimus, dainas, pasakas, meną, mokslą. Tiesa, daugelis šių dalykų savo turiniu yra bendri visiems žmonėms. Tačiau savo išraiška, savo regimais pavidalais yra jie lietuviški, nes aną bendrą turinį mes apvilcome labai savotiška lietuviškąja forma, įspausdami jam savos širdies ir savos dvasios bruožų. Vienas tik kūninis gimimas žmogaus lietuviu dar nepadaro. Pamestinukas, išaugintas kokioje nors kanadiškoje ar argentinškoje šeimoje, nebus lietuvis, nors jo gyslose ir tekės lietuviškas kraujas. Kaip kraujas apskritai nepadaro žmogaus, taip lygiai jis vienas nepadaro lietuviu. Lietuviais reikia gimti, bet ne tik iš motinos — moters, bet ir iš motinos — tautos, kuri reikiamsi visa savo istorija ir visa savo

kultūra; reikia gimti iš tautinės dvasios, teikiančios mums lietuviškųjų vertybių kalbos, poezijos, filosofijos, visuomenės ir religijos pavidalais.

Todėl giedodami "Lietuviais esame mes gimę", visados turime atsiminti, kad mumyse gyvena visa mūsų tauta: su savo kūnu ir krauju, su savo kultūra ir istorija. Lietuvis nešioja savyje Lietuvą. Jis yra regimas Tėvynės bei Tautos ženklas, jos apraiška, jos paveikslas ir atspindys. Būdami savame krašte, mes buvome su savo tauta taip ankštai suaugę, jog net neįjautėme esą kitokie, negu kiti žmonės. Bet užteko iškelti koją už savo sienų, ir tuojau pastebėjome, kad mes ir kalbame kitaip, ir mąstome kitaip, ir sprendžiame kitaip, ir elgiames kitaip, ir gyvename kitaip. Ne tik mes susidomėjome svetima aplinka ir svetimais žmonėmis, bet ir svetimieji sužiūro į mus. Mūsų tautybė virto jiems kasdieninio stebėjimo objektu. Mes virtome savotiškais Lietuvos atstovais — gerais ar blogais pagal mūsų pačių būvimą ir elgimąsi. Šiuo atžvilgiu tremtis yra didelės reikšmės dalykas. Iš vienos pusės ji paaštrina tautinę sąmonę, nes visur ir visados ji verčia mus jaustis lietuviiais. Iš kitos ji atidaro Tautai duris į pasaulį. Tremtiniai yra tiltas tarp savo tautos ir svetimųjų. Jokia, net ir sumaniausia, kultūrinė propaganda nepaskleidžia tautinių vertybių tiek

(Nukelta į 3 psl.)

LAIŠKAS...

(Atkelta iš 2 psl.)

lyvavusių". Pasirodo, "nusidėti" galima. Tad "derėsimės" toliau.

Diskusijos dėl rezoliucijos, kaip teisingai redakcija pastebi, ilgai užtruko ir pareikalavo nemaža laiko, nes per abi suvažiavimo dienas jina buvo diskutuojama. Pagaliau buvo pasiūlyta diskusijas baigti, nes rezoliucijos šalininkai aiškino, jog per daug šiuo klausimu gaištama laiko. Gi jos priešininkai teigė, jog dar reikia išsikalbėti. Balsavimu, pasisakius 25 atstovams, kad reikia baigti diskusijas, jos ir buvo baigtos. (AL redakcijos teigimu posėdyje, rezoliucijos svarstymo metu, dalyvavo 17 atstovų. Iš kur gi čia 25 balsai, kad diskusijas baigti? O kur gi tie atstovai, kurie norėjo diskusijas tęsti, nekaltant jau apie susilaukusius, jei tokių buvo, nes prezidiumas, turėdamas absoliutinę daugumą, kad diskusijas baigti, net nepaklausė balsavimu, kas prieš ir kas susilaukė. Kaip matome, 28 skaičius vis mažėja). Tuojau pat turėjo vykti balsavimas, ar rezoliuciją priimti, ar ją atmesti. Ir štai atstovai: p.

p. S. Balčiūnas, P. V. Raulinaitis, A. Grigaitis, A. Mauragis, P. Jatulis, J. Lapšys, I. Kaunas pareiškė, jog jie balsavime nedalyvaus. Šie jų pareiškimai užprotokoluoti. (Teatleidžia man šie atstovai, kad jų neatsiklausęs paminėjau jų pavardes. Suvažiavimo posėdžiai buvo vieši, todėl, manau, nebūsiu nusidėjęs etikai). Šie 7 atstovai, išskyrus P. Jatulį, kalbėjo prieš rezoliuciją ir kai kurie jų kalbėjo net po keleto kartų ir jų kalbų turinys užprotokuluotas. Gal redakcija šiuos atstovus laiko nedalyvavusiais posėdyje ar suvažiavime? Bet jų buvo 7. Tad iš kur gi 28 skaičius? Norėčiau su redakcija "susitarti", jog šių 7 atstovų negalima laikyti, rezoliucijos svarstymo metu, nedalyvavusiais posėdyje ar suvažiavime. Juk jie, kaip matome, dalyvavo diskusijose ir tuo pačiu dalyvavo posėdyje. Tad

vadinkime šiuos 7 atstovus, kaip jie patys norėjo — atsisakiusiais dalyvauti rezoliucijos balsavime. Taigi tie, redakcijos "28 nedalyvavusieji" visiškai išnyko. Dar rezoliucijos diskusijų metu keli atstovai, pav. inž. p. B. Daukus, prez. pirmininko pavaduotojas, apleido suvažiavimą ir išvyko namo. Bet redakcija apie šiuos išvykusius visiškai nekalba, o visus atstovus, išeidama iš 45 viso atstovų skaičiaus, atmetusi 17 atstovų (15 už rezoliuciją ir 2 prieš ją) sugrūda vienam maišan ir pavadina juos — "atsisakiusieji dalyvauti posėdyje ar suvažiavime". Nesinori prileisti, jog čia slypi tendencija, tačiau, atleiskite, tokia mintis peršasi.

Ką gi reiškia — atsisakė dalyvauti balsavime? Suvažiavimuose ar susirinkimuose būna atstovų, kurie per balsavimą kuriuo klausimu nepakelia rankos (mandato kortelės) nei už, nei prieš, nei kas susilaukė. Paskutiniųjų tarpan tenka priskirti ir šiuos 7 atstovus, atsisakius dalyvauti balsavime, su tuo skirtumu, kad jie iš anksto pasisakė priklausysią tokiai grupei. Iš esmės jie nesiskiria nuo susilaukusiujų.

Negaliu suprasti redakcijos tvirtinimo, jog rezoliucijos svarstymo metu suvažiavimas pasidaręs neteisėtas. "Nedalyvavusieji 28" atpuolė. Kodėl gi neteisėtas? Ar dėl to, kad 7 atstovai, po rezoliucijos svarstymo, pareiškė nedalyvaus jos balsavime? Leiskime redakcijos malonumui, kad šie 7 atstovai nedalyvavo net posėdyje. Kas gi iš to? Kai suvažiavimas ar susirinkimas yra teisėtas (yra kvorumas) jam prisiidedant, tai jo teisėtumas negali išnykti nei vienam momentui, nežiūrint, kiek atstovų būtų vienu ar kitu suvažiavimo metu. Tokia yra bendra suvažiavimų ar susirinkimų nerašyta teisė. Niekur mes nerandame draugijų ar organizacijų įstatuose nuostato, kuris reguliuotų kvorumą paties suvažiavimo metu. Tai visai suprantama, nes priešingu atsitikimu veik nebūtų įmanomas joks suvažiavimas ar susirinkimas. Tai

gyvai parodo ir mūsų gyvenimo praktika Australijoje darant bendruomenės apylinkių ar kitų organizacijų susirinkimus. Šią teisę netiesiogiai patvirtina ir mūsų statuto 10 ir 25 str. str. — "... po pusvalandžio susirinkimas įvyksta prie bet kurio atstovų skaičiaus...". Jei, šiuo atsitikimu, jau prasidedančiam suvažiavimui kvorumui pakanka bet kurio atstovų skaičiaus, tai ką jau bekalbėti apie kvorumą paties suvažiavimo metu.

Suvažiavimui deinetvarkę patiekė Krašto Valdyba su visomis sąlygomis, kaip to reikalauja mūsų statuto 25 str. Jos 13-me punkte įrašyta "... rezoliucijos...". Jei, kaip redakcija teigia, pasiūlius šią rezoliuciją 28 atstovai pasijuto neturį pakankamų įgaliojimų ar mandato ją svarstyti, tai kodėl šie atstovai, jeigu jų buvo absoliutinė dauguma, nepasiūlė suvažiavimui rezoliucijos klausimą išimti iš dienotvarkės ir jį nubalsuoti išimti. Juk suvažiavimo valia ir galia dienotvarkę nustatyti keisti, papildyti, išimti, kaip jis nori. Pagaliau, kodėl gi tie "28 nedalyvavusieji" nebalsavo prieš rezoliuciją ir kartu su tais 2 atstovais, balsavusiais prieš, būtų sudarę 30 balsų. O kad rezoliucija būtų buvusi atmesta pakako prieš ją balsuoti tik 16 atstovų. Pagal redakciją išeitų, kad 15 atstovų padiktavo savo valią likusiems 30 atstovų. Kas gi tuo gali patikėti?

Prezidiumas užprotokolavo balsavimo rezultatus ir jie pasakė, kad rezoliucija priimta. Kodėl tuo redakcija stebisi? Juk prezidiumo pareiga tai padaryti. Atstovo p. J. Žukausko žodis po rezoliucijos nubalsavimo ir jam p. P. V. Raulinaičio replika balsavimo rezultatų nepakeitė ir negalėjo pakeisti, koks bebūtų pasisakymas ir jam atsakymas.

Tenka tik nusistebėti, kai redakcija Krašto Tarybos (suvažiavimo) funkcijas nori pavesti apylinkių susirinkimams, nes, girdi, rezoliuciją pirmiau reikėjo apsvarstyti apylinkių susirinkimuose, nes esą to reika-

lauja mūsų statuto 25 str. Šis straipsnis visai to nereikalauja. Jis kalba apie suvažiavimo sąlygas.

Anot redakcijos "28" atstovai pasiūlius rezoliuciją pasijuto neturį pakankamų įgaliojimų ar mandato ją svarstyti. Kaip kas pasijuto tai jo reikalas. Ar gi tie atstovai turėjo įsakmius įgaliojimus nustatyti Krašto Valdybos būstinę Sydnėjū, sušaukti ateinančią suvažiavimą Adelaidėje, išrinkti tokios sudėties Krašto Valdybą, kokia yra išrinkta ir pan.? Ne. O šiuos ir kitus suvažiavime kilusius klausimus išsprendė taip, kaip jie norėjo. Mandatas yra lygiavertis visiems klausimams spręsti. Mandatą turįs atstovas turi teisę ir yra nesuvaržytas pasisakyti visais klausimais kaip jis nori ir jam nereikia kažkokių specialių įgaliojimų, kurie faktinai tik siaurintų mandato esmę ir iškreiptų jo prasmę. Ši teisė ir nevaržomumas glūdi mandato potenciale. Tokia yra mandato esmė, trumpai tariant.

Priimkite mano pagarbą

J. Valys

Prezidiumo Pirmininkas

Melbourne, 1952.III.29 d.

REDAKCIJA.

Šis Prezidiumo Pirmininko laiškas yra ne kas kita, kaip paprastas žongliaravimas — pastangos įrodyti, kad mažuma yra dauguma. Atmetę visas nereikšmingas smulkmenas, pabandykime padaryti išvadas iš paties Prez. Pirmininko laiško. Jos būtų štai kokios:

(1) Suvažiavime dalyvavo 45 atstovai. Rezoliucijos balsavimo metu vienas (o gal 2-3) atstovas buvo išvykęs (Redakcija šio fakto tikrai nežinojo — nebuvo paskelbta).

(2) už rezoliuciją pasisakė 15 atstovų, o už ją nepasisakė 29 atstovai;

(3) kaip pasiskirstė tie nepasisakiusieji suvaž. prezidiumas ir patiksliai negalėjo žinoti, nes "... kiek atstovų susilaukė ... nebuvo net atsiklausta" [žiūr. AL 5(91) Nr. Prezidiumo P-ko atvirą laišką]. Berods turėjo būti atsiklausta!

Tepasidaro savo išvadas patys skaitytojai, ar prie tokių aplinkybių rezoliucija išreiškė suvažiavimo visumos (daugumos) valią.

Priekaištas "Australijos Lietuviai" tendencingumo yra grynas nesupratimas. AL reiškia ne kurios nors partijos, bet lietuvių bendruomenės idėjas ir niekad nesutiks su bet kurios partijos pastangomis savo partinius interesus padaryti bendruomenės interesais. "Australijos Lietuviai" lietuvių bendruomenė (kaip ir Lietuva) yra aukščiau visų partijų interesų.

Ir vis dėlto, kodėl ši rezoliucija iššaukė ilgus, tuščius ir nereikalingus ginčus ir laiko gaišinimą pačiame suvažiavime ir vėliau persimetė į spaudą? Kodėl kiti gal 20 klausimų, kuriuos suvažiavimas išsprendė jokių ginčų nekelią? O tai todėl, kad pati rezoliucija yra tendencinga!

Tur būt bus tiksliausia, jeigu mes, užuot patarę kitiems, paliksim tuščius ginčus ir padėsime juos į archyvą ateinančioms kartoms pasimokyti, kaip nereikia gaisinti tušties ginčams laiko, kai yra šimtai svarbesnių bendruomenei ir tėvynei reikalų.

LIETUVIŠKIEJI...

(Atkelta iš 2 psl.)

plačiai, kiek tremtiniai, išsiskirstę po visą pasaulį. Bet kaip tik todėl nėra vienas tremtinis nėra tikrai privatinis asmuo. Jis visados yra Lietuvos pasiuntinys, jos reiškęjas ir jos simbolis. Jis yra pirmasis vadovėlis, iš kurio svetimieji semia žinių apie mūsų Tėvynę. Lietuviais esame mes gimę ne tam, kad savo lietuviškumą paslėptume savo širdyje, bet kad parodytume jį pasauliui, kad per mus mūsų Tauta įsijungtų į visuotinę pasaulio tautų bendruomenę. Būti lietuvių tremtyje reiškia žymiai daugiau, negu Tėvynėje. Tremties lietuviškumas yra didesnė ir sunkesnė pareiga, nes ji reikalauja stiprios ir ryškios lietuviškosios sąmonės. Ji reikalauja lietuviškojo reiškimosi visame gyvenimo plote.

2. LIETUVIAIS NORIME IR BUT

Jeigu tačiau vienas tik kūninis gimimas, kaip sakyta, dar nepadaro žmogaus lietuviu, tai ko dar reikia? Kas turi dar būti, kad prigimtas pagrindas, gautas iš tėvų, virstų tikrai lietuvišku? — Į tai atsako cituo-

ta Sauerveino eilutė: "Lietuviais norime ir būt". Noras būti lietuvių paverčia kūninį gimimą tikrai lietuvišku. Šis noras reiškiasi dvejopai: a. sąmoningu apsisprendimu už lietuviškumą ir b. aktyviu lietuviškumo palaikymu.

Sąmoningas apsisprendimas yra pats pagrindinis. Gyvenant Tėvynėje, jis įvyksta savaime. Bet tremtyje jis turi virsti mūsų valios ryžtimi. Tiesa, iš Lietuvos atvykusiai kartai jis nėra sunkus. Suaugusieji retai kada savo tautybės išsižada. Bet prieš jaunųjų akis šis klausimas atsistoja visu savo sunkumu. Lietuvos nematę arba ją tik trumpai tematę vaikai yra nuolatiniame pavojuje nutolti nuo lietuviškosios dvasios. Svetima aplinka ir su ja susijusios pagundos, mokyklos ir visuomenės pastangos sulieti tremtinius su jų gyvenamo krašto kultūra, vis dar labai neaiški poli inė padėtis, įsikurimas svetimame krašte — vis tai yra veiksniai, kurie nežada n'eko gero jaunajai mūsų kartai. Amerikoje kyla dar vienas specialus pavojus, kurį būtų galima pavadinti pasaulio piliečio vilionė. Viena ponija neseniai rašė: "Mano Romas, parėjęs šiandien iš mokyklos ir išgirdęs apie

Lietuvą, pasakė: 'O kodėl mes negalime būti geri pasaulio piliečiai?'".

Ką jam atsakė jo motina, nežinau. Bet jau pats klausimo iškėlimas rodo, kad Amerikos mokyklose vaikų mintys yra kreipiamos pasaulio piliečio linkme tam, kad jos nutoltų nuo jų Tėvynės. Kosmopolitizmas jiems yra diegiamas nauu ir sunkiai nugalimu pavidalu. Todėl sąmoningas apsisprendimas tiek savyje, tiek savo šeimoje šiandien yra vienas iš pagrindinių lietuviškųjų mūsų tremties uždavinių. Jaunosios kartos aki-vaizdoje negalima būti neaktyviu lietuviu, nes kiekvienas neaktyvumas gresia virsti lietuviškumo laidotuvėmis. Jaunoji mūsų karta turi giliai jausti, kad negalima būti geru pasaulio piliečiu, nebūnant geru tautiečiu. Kas nemyli savo motinos, tas bus melagis, tvirtindamas mylįs svetimuosius.

Tautinis apsisprendimas yra tokios didžios reikšmės, kad jis net ir nelietuviškos arba negrynai lietuviškos kilmės žmones padaro lietuvius. Mes turime pasisakyti prieš tautinių atžvilgiu mišrias vedybas. Tačiau negalime užmerkti akių, kad to-

(Nukelta, į 6 psl.)

English Section

Migrant Screening Needs Compleat Overhaul

Despite the recent claim by the Minister for Immigration (Mr. Holt) that nearly all European migrants were "hand-picked," Australia's immigration policy is still not selective enough.

The great majority of migrants are settling in our already overcrowded cities instead of in the gravely under-populated country, and vicious European criminals are still slipping through the security screen.

Mr. Holt said that migration of Displaced Persons — refugees from Russian-occupied territories — had now practically finished.

Why should this country accept anyone whom it can't deport if he commits some loathsome crime?

[Figures issued in Canberra last November showed that Australia had failed to carry out no fewer than 44 deportation orders, often because the Government could not gain re-admission for the migrants to their own countries or last "place of origin".

Amongst crimes for which migrants had been or were to be deported were Murder (2), wounding (8), assault (24), stabbing (8), manslaughter (9), rape (2), attempted rape (2), larceny (49), breaking and entering (9).

NEED YOUNG PEOPLE

Between May, 1948, and November, 1951, the Government issued deportation orders against 55 non-British migrants, including Yugoslavs and Poles (five each), Dutch, Swedish, Italian, Norwegian, Chinese (four each), Hungarian, Ukrainian and American (three each).

Australia is in great need of young people — migrants who will increase the nation's productivity and population by working hard and by raising families of young Australians. By all means let our young migrants bring their parents with them, provided the old people will not be a charge on this community.

Above all, we want people who can be assimilated into the community instead of forming separate nationalistic groups in our midst. Young people find it much easier to adapt themselves to our way and speech than do their elders.

Experience has shown that German peasants, Italians, Maltese and Greeks, Dutch and Scandinavians, make ideal settlers. The Baltic peoples — Latvians, Estonians and Lithuanians — are also proving themselves valuable additions to the Commonwealth.

But Australia does not want too large a proportion of settlers from

IMIGRANTŲ PARINKIMAS REIKALINGAS PAGRINDINIO PERŽIURĖJIMO

Neatsižvelgiant į neseniai padarytą imigracijos ministerio pareiškimą kad beveik visi Europos imigrantai buvo individualiai atrinkti, Australijos imigracijos politika vis dar nėra pakankamai atranki.

Didžioji imigrantų dalis talpinasi į mūsų jau perpildytus miestus užuot apsigyvenusi pernelyg retai atvykintoj provincijoj, ir nepataisomi Europos kriminalistai vis pralenda pro saugumo sieta.

Mr. Holtas pareiškė, kad išvietintųjų asmenų — pabėgėlių iš Sov. Rusijos okupuotų sričių—imigracija jau faktinai baigta.

Kodėl šis kraštas turėtų priimti kiekvieną, kurio jis negalėtų deportuoti, jeigu jis įvykdytų sunkų nusikaltimą?

[Skaičiai, paskelbti pr. m. lapkričio mėnesį Canberroje rodė, kad Australija negalėjo įvykdyti ne mažiau kaip 44 deportavimo įsakymų, dažniausiai dėl to, kad vyriausybė negalėjusi imigrantus deportuoti į jų kraštus ar pagaliau į "kilimo vietas".

Tarp kriminalinių nusikaltimų, už kuriuos imigrantai buvo ar turėtų būti deportuoti buvo: nužudymų 2, sužeidimų 8, užpuolimų 24, nužurimų 8, žmogžudysčių 9, plėšimų 2, bandymų apiplėšti 2, smulkių vagysčių 49, įsilaužimų 9.

REIKALINGA JAUNŲ ŽMONIŲ

Tarp 1948 m. gegužės mėnesio ir 1951 m. lapkričio mėnesio vyriausybė davė 55 įsakymus deportuoti nebritų kilmės imigrantus, būtent, jugoslavus ir lenkus (po penkis), danus, švedus, italus, norvegus ir kiniečius (po keturis), vengrus, ukrainiečius ir amerikiečius (po tris).

Australija labai reikalinga jaunų ateivių, kurie padidintų tautos produktyvumą sunkiu darbu ir tautos prieauglį — sukurdami šeimas—prieaugintų jaunų australų. Visais atvejais mūsų jauniems imigrantams tebūnie leista atsigabenti tėvus, sąlygojant, kad seni žmonės nebus šiam kraštui našta.

Tačiau, svarbiausia, mums reikalingi žmonės, kuriuos būtų galima lengvai asimiliuoti, vietoj to, kad jie kurtų mūsų tarpe savas tautines grupes. Jauni žmonės greičiau priima mūsų gyvenimo būdą ir kalbą negu senesnio amžiaus.

Patyrimas parodė, kad idealūs imigrantai yra vokiečiai, italai, maltiečiai, graikai, olandai ir skandinavai. Pabaltijo ateiviai — latviai, estai ir lietuviai — taip pat yra vertingas įnašas į Commonwealthą.

Bet Australija nepageidauja padidinti imigrantų proporciją iš kitų

other Central and Eastern European countries. We have enough Poles, Hungarians and Rumanians here already.

Australia's crying need today is for hard-working settlers used to working on the land. According to Mr. Holt's own admission, Australia's rural population today is only 420,000 — 40,000 fewer than at the time when the population was 1,500,000 smaller.

The Federal Government has now realised that Australia's greatest problem for the next decade is how to step up primary production.

The Government should insist that migrants brought out under the assisted passages scheme should include a preponderance to people with farming skill, or those likely to acquire such skill quickly.

FIVE-YEAR CONTRACT

On arrival in Australia, those people should be directed to rural employment, and be legally, obliged to stay in that employment not for the present contract period of two years but for five years.

To anyone familiar with the troubled conditions in Europe, such a period of well-paid national service would seem a small price indeed to pay for the privilege of living in a rich, free land like Australia (Truth)

Centrinės ir Rytų Europos kraštų. Mums jau pakanka lenkų, vengrų ir rumunų.

Šiuo metu Australija rékiančiai reikalinga darbininkų sunkiems darbams žemės ūkyje. Paties min. Holto tvirtinimu, Australijos žemės ūky šiandien tebėra 420.000 žmonių, t. y. 40.000 mažiau negu tuo laiku, kada bendras Australijos gyventojų skaičius buvo 1,5 mil. mažesnis.

Federalinė vyriausybė dabar įsitikino, kad didžiausia ateinančio dešimtmečio problema yra pakelti pirminę produkciją.

Vyriausybė turėtų žiūrėti, kad imigrantai, kurie atgabenami imigracijos schemos ribose padedant vyriausybei, turėtų būti daugumoje žemės ūkio specialistai arba tokie, kurie greitai to darbo galėtų išmokti.

PENKERIŲ METŲ KONTRAKTAS

Atvykę į Australiją tie žmonės turėtų būti nukreipti į žemės ūkį ir įpareigoti dirbti paskirtoje vietoje ne du metu, kaip dabar, bet penkis metus.

Kiekvienam, kuris susipažinęs su vargingomis Europos gyvenimo sąlygomis, toks gerai apmokamo darbo periodas turėtų būti tik maža kaina už privilegiją gyventi turtingame, laisvame krašte, kokia yra Australija. (Tiesa)

LEARN ENGLISH — MOKYKIMES ANGLISKAI

RADIO PROGRAMME "FOR NEW AUSTRALIANS" BROADCAST BY THE AUSTRALIAN BROADCASTING COMMISSION

Saturday, 26th April, 1952.

"My, your, his, her, its, our, your, their" ... do you know how to use these words? Learn them with Paul

PAUL: Hullo — what's that, John?
JOHN: A pair of stockings — nylon — for Mary.

PAUL: Oh — why?
JOHN: This Thursday is her birthday! This is my present.

PAUL: This Thursday? What can I give? Roses?

JOHN: Mary likes roses very much
PAUL: Then I'll give red roses and Olga can give Mary a box of chocolates. What will we do for Mary on Thursday?

JOHN: Oh, I think we'll have a party — and then we can dance. Mary likes dancing. We can have Olga, of course, and Peter ... and Bill and Nancy will come from the farm ... and — ?

PAUL: Stanislaw?
JOHN: Yes — Stanislaw. Will he sing, Paul? Mary likes his singing ...

PAUL: Oh, yes — he'll sing! He won't stop singing!

JOHN: That's good! After dinner we'll give Mary our presents ... and then we'll

RADIJO PROGRAMA "NAUJIESIEMS AUSTRALAMS" TRANSLIUOJAMA AUSTRALI- JOS TRANSLIACIJŲ KOMISI- JOS

Šeštadienis, balandžio 26 d.

"mano, tavo, jo, jos, jo, mūsų, jūsų, jų..." ar jūs žinote, kaip šiuos žodžius vartoti? Pasimokykite kartu su Povilu.

POVILAS: Alio — o kas tai, Jonai?
JONAS: Kojinių pora — nylonas... Marytei.

POVILAS: O kuria proga?
JONAS: Šį ketvirtadienį yra jos gimimo diena! Tai mano dovana.

POVILAS: Ar šį ketvirtadienį? O ką aš galėčiau jai dovanoti? Turbūt rožių?

JONAS: Marytė labai mėgsta rožes
POVILAS: Tai aš jai dovanosiu raudonų rožių, o Olga dovanos dėžutę šokolado. O ką mes paruošime ketvirtadienį Marytei?

JONAS: Aš manau, mes suruošime pobūvį — pasišoksime. Marytė mėgsta šokti... mes turėsime Olgą, aišku, ir Petrą... taip pat Vilius su Nansy atvyks iš ūkio... ir?

POVILAS: Stanislovas?
JONAS: Taip, Stanislovas. Ar jis padainuos, Povilai? Marytei jo dainavimas patinka.

POVILAS: O, taip, — jis padainuos! Jis nenustoja dainavęs!

JONAS: Tai puiku! Po pietų mes įteiksime Marytei dovanas, o po to šoksime. Ar tu atsi-

dance. Will you bring your gramophone records? You and Olga have good dance music. Will Olga bring her records, too?

PAUL: Yes, we'll bring all our gramophone records — all the dance records...

JOHN: Bill and Nancy will bring their music — Nancy plays the piano and Bill plays the saxophone. They are very good.

PAUL: Ha-a! Then I can play my saxophone, too!

JOHN: Of course! Why not?

PAUL: Olga!

JOHN: Why?

PAUL: She says my saxophone is terrible!

JOHN: Is it!

PAUL: No! It's wonderful!

JOHN: Oh, well — we'll know on Thursday!

* * *

JOHN: When is your birthday, Paul?

PAUL: My birthday is on the 20th of August. When is your birthday?

JOHN: In February — on the 14th of February.

PAUL: That's hard — February. The 14th of February... Olga's birthday is on Christmas — ?

JOHN: Is it on Christmas Eve?

PAUL: That's right — on Christmas Eve. The twenty-fourth of December... What is the first day of the year, John? What is the first of January?

JOHN: The first of January is New Year's Day.

PAUL: And the thirty-first of December is New Year's Eve?

JOHN: That's right — the last day of the old year is the thirty-first of December...

PAUL: When is Australia Day?

JOHN: That is in January... on the twenty-sixth of January.

PAUL: The twenty-sixth of January. Oh, yes, I remember now.

JOHN: And Anzac Day is in April... it is the twenty-fifth of April.

PAUL: Yes, I know that too.

Saturday, 3rd May, 1952.

Paul will learn in this lesson how to put words in their right order. One of the things that Paul will learn is how to use "isn't"...

PAUL: Mary, you say: Isn't that right, John? Isn't must be is not; but how must I use it?

MARY: It works like this, Paul... That is not right... we can say: That's not right... or That isn't right...

PAUL: Ye-es... Olga is not blonde... Olga's not blonde... Olga isn't blonde...

veši savo gramafono plokšteles? Tu ir Olga turite gerų šokių muzikos plokštelių. Ar ir Olga atsigabens savo plokšteles?

POVILAS: Taip, mes atsinešime visas gramafono plokšteles — visas su šokių muzika...

JONAS: Vilius ir Nansy atsineš savo plokšteles... Nansy skambina pianinu, o Vilius groja saksafonu. Jie puikūs žmonės.

POVILAS: Ach, aš taip pat juk galiu saksafonu groti!

JONAS: Aišku, kodėl gi ne?

POVILAS: Na-gi Olga (neleidžia)!

JONAS: Kodėl?

POVILAS: Ji tvirtina, esą mano grojimas panašus į kiaulės žveigimą!

JONAS: Argi?

POVILAS: Ne! Aš groju stebėtina!

JONAS: Na, gerai — mes sužinosime ketvirtadienį.

* * *

JONAS: Kada tavo, Povilai, gimimo diena?

POVILAS: Mano gimimo diena yra rugpjūčio 20 d. O kada tavo?

JONAS: Vasario mėnesį — vasario, 14-tąją.

POVILAS: Vasaris — šaltas mėnuo. Vasario 14-tąją... Olga's gimimo diena yra per Kalėdas...?

JONAS: Tur būt Kūčių dieną?

POVILAS: Teisingai — Kūčių dieną. Gruodžio dvidešimt ketvirtąją... Kas yra pirmą metų dieną, Jonai? Kas yra sausio pirmąją?

JONAS: Sausio pirmoji yra Naujųjų Metų diena.

POVILAS: O ar gruodžio trisdešimt pirmoji yra Napjūjų Metų išvakarės?

JONAS: Teisingai — paskutinė senųjų metų diena yra gruodžio trisdešimt pirmoji.

POVILAS: O kada yra Australijos diena?

JONAS: Tai yra sausio mėnesį — sausio dvidešimt šeštąją.

POVILAS: Sausio dvidešimt šeštąją. O, taip, aš dabar prisimenu.

JONAS: O Anzac Day (pagerbimas Australijos ir Naujosios Zelandijos karių, žuvusių Dardanelų mūšyje. Red.) yra balandžio mėnesį, t. y. balandžio dvidešimt penktąją.

POVILAS: Taip, aš tai žinau.

Šeštadienis, gegužės 3 d.

Šioje pamokoje Povilas pasimokys, kaip teisingai vartoti žodžius sakinyje. Vienas iš tokių žodžių yra "isn't".

POVILAS: Maryte, tu sakai: Ar tai ne tiesa, Jonai? Isn't turi būti "is not", bet kaip aš jį turiu vartoti?

MARYTĖ: Jis vartojamas taip, Povilai... Tai netiesa (is not) mes gi galime sakyti: That's not right, arba That isn't right...

POVILAS: Ta-aip... Olga nėra blondinė... Olga's not blonde... Olga isn't blonde...

MARY: Yes, that's it... Then: That is not right... That isn't right... Is not that right? Isn't that right?

PAUL: Yes — I understand that. Listen... Can not Olga speak English? Can't Olga speak English? Must not telephone? Mustn't John telephone? ... Is not that John's car? Isn't that John's car?

JOHN: He's right, Mary: He isn't bad, you know!

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that it is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to:

The Commonwealth Office of Education,
Box 3879, G. P. O.
SYDNEY

If you listen to a Metropolitan Station you will hear this broadcast every Saturday at 12.45 p. m. — 1 p. m. Country Stations (and Perth) broadcast the programme at 7 a. m. — 7.15 a. m. There is a similar programme every Sunday at 7.45 a. m. — 8.15 a. m. (South Australian Stations at 7.15 a. m. — 7.45 a. m.)

You may also obtain information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from this address.

The Radio Booklets are free and contain Broadcast Programmes in the form of English Lessons.

RUMANIAN REDS EXPEL 200.000 FROM CITY

NEW YORK, April 14.

Communist rulers in Rumania have begun expelling about 200,000 people from Bucharest, Rumania's capital.

Deportees have been labelled unproductive by local commissars and they are being sent out to country areas to "provide space for working people."

Cyrus Sulzberger, chief European correspondent of the "New York Times", reports from Paris that news of the mass deportations has just filtered through the Iron Curtain to West Europe.

The Bucharest deportations are being conducted on the same lines as the mass removal of "reactionary" citizens from Budapest, capital of Hungary, towards the end of last year.

Sulzberger says that entire buildings and sometimes whole city blocks are being emptied of their residents to make way for Russian military and civilian personnel, Communist Party clubs and Government officials.

Those being deported are, first, the families of men, who fought with the Nazis during the last war; secondly, businessmen and landowners whose property has been nationalised; and thirdly, people under 56 years of age who have retired.

It is believed that Rumania's Communist Government plans to remove all politically "unreliable" elements from the big cities and industrial centres.

MARYTĖ: Taip, taip yra... Toliau: Tai ne tiesa... That isn't right... Ar tai netiesa? Isn't that right?

POVILAS: Taip, aš tai suprantu. Klausyk: Ar Olga negali kalbėti angliškai? Can't Olga speak English? Ar Jonas neturi telefonuoti? Mustn't John telephone?... Ar tai ne Jono automobilis? Isn't that John's car?

JONAS: Jis teisus, Maryte: Jis neblogas, tu žinai!

Tai tik maža radio pamokos dalis Jūs matote, kad tai lengvas ir įdomus būdas mokytis anglų kalbą. Jūs galite gauti Radio Knygelę paštu rašydami šiuo adresu:

The Commonwealth Office of Education
Box 3879, G. P. O.,
SYDNEY

Jei jūs klausysite Metropolijos radio stotį, jūs girdėsite šią transliaciją kiekvieną šeštadienį 12.45 — 13 val. Provincijos stotys (ir Perthas) transliuoja programą 7 — 7.15 val. Tokia pat programa būna kiekvieną sekmadienį 7.45 — 8.15 val. (Pietų Australijos stotys 7.15 — 7.45 val.)

Šiuo adresu jūs galite taip pat gauti informaciją apie nuolatinės anglų kalbos klases ir korespondencines pamokas.

Radio Knygelė siunčiama nemokamai ir talpina radio programas anglų kalbos pamokų formoje.

DEPORTACIJOS RUMUNIJOJE

NEW YORKAS, Balandžio 14.

Komunistų vadovybė pradėjo deportuoti apie 200.000 Rumunijos sostinės Bukaresto gyventojų.

Tremiamieji vietinių komisarijų pripažinti kaip "neproduktyvūs" gyventojai ir išdeportuojami į provincijos vietas, kad "padarytų vietos darbo žmonėms".

Cyrus Sulzberger, "New York Times" vyriausias bendradarbis Europoje, rašo, kad žinios apie deportacijas pralindo pro geležinę uždangą.

Bukaresto deportacijos pravedamos tokiu pat būdu kaip ir masinis išvežimas "reakcinio gaivalo" iš Budapesto, Vengrijos sostinės, praėjusių metų pabaigoje.

Sulzberger sako, kad ištuštinami ištisi namai, o kartais ištisi blokai išvarant jų gyventojus, kad padarytų vietos rusų karo ir civiliniams pareigūnams, komunistų partijos klubams ir valdžios įstaigoms.

Pirmon eilėn deportuojamos šeimoms tų asmenų, kurie laike karo kojo nacių pusėje; toliau prekybininkai, pramoninkai ir žemių savininkai, kurių nuosavybės nacionalizuotos; trečioje eilėje visi asmens iki 56 metų amžiaus, kurie pasitraukė iš aktyvios veiklos.

Manoma, kad komunistinė Rumunijos vyriausybė planuoja išdeportuoti visą nepatikimą elementą iš didelių miestų ir pramonės centrų.

* * *

KAPLIADANTIS

SVIETA JUOKINAMU JU VEIKSNIU, OFICIJOZAS

KAIP KAS PRALEIDO VELYKAS

P. Skersnauskas: labai blaiviai, net nieko neatsimena, kas buvo.

J. Skritulis: gerė plonką, bet labai saikingai, neišėjo net nė po vieną galioną ant galvos.

M. Iškarauškas: valgė savo paties kiaušinius, nes žmona laiko pusę kapos vištų.

V. Veblaitis: buvo svečiuose, viskas gerai baigėsi, tik nekaip prasi-dėjo, nes jį šeiminkai tik ką atė-jusį išmetė.

M. Zagžeckas: niekur nėjo ir blogai padarė, nes pas jį atėjo draugai, ap-valgė, apgėrė ir pirmadienį dar ne-nėjo į darbą.

V. Dirvoniškis: margučių šiomet nedažė, nes pats buvo margas.

AR AŠ GRĮSIU Į LIETUVĄ?

(PASIKALBĖJIMAS SU HOLDE NO FABRIKO DARBININKU P. MALIŠAUSKU)

Kapliadancio korespondentas ap-lankė p. Mališauską jo laikinajame namelyje ir rado jį iš cemento lie-jant plytas. Ponia Mališauskienė laistė kopūstus.

— Kaip p. Mališauskas manote kaslink grįžimo į Lietuvą?

Užklaustasis tautietis šlepterėjo cemento tešlą ir, padėjęs trikampį, pareiškė:

— O iš kur tu būsi ir ko čia man trukdai? Čia — ne Lietuva, o lais-vas kraštas ir nešdinkis iš mano sklypo, nes pašauksiu policiją!

— Aš pats be policijos išbėgsiu, tam ir esu profesinis pabėgėlis, bet prieš tai norėčiau...

— O kada karas bus?

— Negalėčiau pasakyti, p. Mališauskai, dievaži, negaliu.

— Jeigu dar karas būtų kilęs prieš man sklypą perkant, gyvenant sto-vykloje, tai būčiau tuoju išplaukęs

— Na, o jeigu rytoj kiltų?

— Nėra durnių, ar nematai, kad

jau pusei namo nusiliejau plytų.

— Nieko čia baisaus, juk plytas galėsit parduot, popieriniai bankno-tai juk lengvesni už cementinius blokus, ne taip lengvai skęsta plau-kiant jūromis.

— O kas tu toks esi kad mane čia klausinėji, ar tik nebūsi špiegas iš to jūsų komiteto, ką? Pinigų rinkit atėai, a?

— Aš esu tik Kapliadancio kores-pondentas, noriu sužinoti jūsų nuo-monę dėl grįžimo.

— A, tai į laikraštį paduosi... ži-nau, žinau dabar...

P. Mališauskas, visas apneštas ce-mentu, apsilvilkęs dar bonegiliniu švarkeliu, susisvajojęs, po dulkinais antakiais sužibo dvi liepsnelės.

— Taip, žinau... ir aš kažkuomet buvau departamento aukštas parei-gūnas, spaudos priėmimai, rolmop-sai su degtinaitė, ant rytojaus laik raščiuose mirga pavardės, keliami įstaigos nuopelnai... taip, taip, gra-zūs buvo laikai, nėr ko sakyti.

Tuo tarpu p. Mališauskienė, atsi-raitojusi skvernus, apsitraukusi ga-lutinai nuzulintu Bonegillos chalatu metė pompą į šalį ir suriko:

— Juozai, ar tai tu šitaip dirbi! Kada tu, manai, baigsi plytas, per dešimt metų, kada mūsų jau gyvų nebus, a? (Į Kapliadancio bendra-darbį) O kas tas valkata čia įsimetė į mūsų sklypą, pašol von! Dar į ba-rą pradėsi kviesti mano liurbį!

— Ponia, aš tik norėjau sužinoti, ar grįšit, jeigu...

— Kad man ir dvasios čia nebūtų, lauk!

P. Mališauskas vėl griebė trikampį, pesėmęs tešlą, tėškė pro šalį, kad net jūsų korespondentui teko ant bato virsūnės. Matyti, buvo atmini-mų sužadintas. O kai Kapliadancio bendradarbis jau buvo gatvėje už tvoros ir dar kartą pažvelgė į Mališauską, tai tas tik skėsterėjo ranko-mis.

NEPALUŽĘ TAUTIEČIAI

— O, how are you, Vitai!

— All right, Algi, neblogger!

— Tai gal užsuksim į pabą, pra-vartu būtų porą skūnerių.

— Okey, Algi, kaman!

(Prie lovio užsisako po vidutinu-ką).

— Kaip tu patenkintas savo džia-bu, kiek gauni į fortnaitą?

— Nesiskundžiu, su overtaimu ir bonais sukrapštau apie trisdešimt funtų į fortnaitą.

— Na, o ką tu dabar darai savo šopėje, vis dar su velderiu?

— Ne, seniai mečiau tą džiabą, matai, susifaitinau su formanu, tai bigbosas ir atleido.

— O tai dėl ko susifaitinau, dėl vėdžių?

— A, vienu žadžiu tai buvo bloo-dy bastard, o ne žmogus. Kol fundi-jau plonką, tol buvau jo meitas, bet kai kartą paprašiau man užfundyti, tuomet supyko ir ėmė nebeduoti overtaimų.

— Aš tai, mat, su formanais esu orait, vis atnešu plonkės užsrėbt, nedaug tai kaštuoja, o užtat pajus geresnis, vis pataiko užrosteriuot į pelningesnį šiftą.

— O aš tai tiesiai sakau šarap ir baigta! Bill, dar po vieną paintą. (Į Algi) Gal gersim dabar po stau-tą?

— Yes, galim ir po stautą, grei-čiau pajusim.

— Na, o kaip tau su rūmu, ar šeimininkė orait?

— Šiur, šeiminkė tai orait, bet šeiminkas yra didelis bastard, ypač kai suruošiu party. Vieną kar-tą buvo mano bersdai, tai draugai ėmė ir susimušė, lenkas išsitraukė iš aulo naifą. Nelabai jis tam jugo-slavui, rodos, ir rėžė į šlaunį, tik taip sau pašiupinėjo. Ir kai atbėgs tas misteris šeiminkas, kai pradės rėkti "polis, polis!" Tai aš ant ryto-jaus susikroviau kitbėgą ir sakau syjulėter.

— Nogūd ir man. Aš kartais, ma-tai, atsivedu savo lėdi, kuri mane vadina darlingu. Turi savo vyrą, bet okei lėdi, myli plonką, na, ži-nai... Ir vieną naktį kai šoks šeimininkė, girdi, getaut, no lėdis pas mane.

— Taip, matai, toks jau čia tas

frikantri!

— Bet gyvenimas orait čia, ne taip, kaip Lietuvoj.

— Šiur, geras gyvenimas, džiabas nesunkus, tiktai kai pasivėluoji, tai rosterklarkas pyksta, sako, bladi maigrant.

— Aš tai jau visai neinu į džiabą, jeigu iš ryto jaučiuos sik. Paprašau lenką, kad jis užrašytų į formą: Ai em sik!

(Tuo tarpu įeina Jonas į barą).

— O, Vitas, Algis, gutmoring, hau ar jū!

— Džioni, kur tu buvai dingęs?

— Vyrų, padėkit man, gavau le-terį iš taksėsen, jūs geriau kabinat australiškai, pasakykit, ką čia man raitija?

(Vitas ir Algis ilgai skaito raštą, varto abi puses, krapšto galvas).

VITAS: — Džoni, matai, čia dėl taksėšin...

ALGIS: — Reiks mokėt inkam-taks...

JONAS: — Bet kas kam turi mokėt, aš ar jie man?

(Algis ir Vitas paduoda laišką ba-ro patarnautojui Bilfui, tas aiškina, aiškina... aiškina).

VITAS: — Džoni, klausyk, ką tau spykina Bilis.

JONAS: — Tai kad aš nieko neįker-tu! Pasakykit man lietuviškai, ką jis ten veblena.

VITAS ir ALGIS: O, manai, kad mes suprantam, bastard!

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAU-DOS PERLAI

Ar Romos Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

Parašė kun. M. Valatka. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų bažnyčios autoritetą ir kaitais pė-rodo, kad jis nėra joks Kristaus Vie-tininkas. Kaina 1 dol. 25 ct.

Kodėl aš netikiu į Dievą?

Laisvamaniškas čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pilna argumentų, ku-rių nesugriaus joks jėzuitas. 20 ct.

Sapnininkas.

Didysis Lietuviškasis Sapnininkas su Salemono galva. Išaiškinti visoki sapnai visokiais atsitikimais. Kaina 1 dol.

(Keleivis)
Kapliadantis mano, kad ši pasta-roi knyga yra geriausia, kurios ne-sumuš nei kun. Valatka, nei jėzui-tai.

LIETUVIŠKIEJI...

(Atkelta iš 3 psl.)

kių mišrių šeimų tremtyje atsiras nemaža. Jas nulems daugelis sąly-gų: asmens atitikimas, nelygus ly-čių pasiskirstymas atskiruose kraš-tuose, lengvapėdiškas moterystės supratimas, kartais net medžiaginės aplinkybės. Bet argi šios mišrios šeimos ir turės pasilikti mišrios? Ar nebus mūsų uždavinys jas padaryti grynai lietuviškas tiek nelietuviško-sios jų pusės, tiek jų prieauglio at-žvilgiu? Klausimas yra savaiame aiš-kus. Svetimo kraujo mes nebijome, bet mes bijome svetimos dvasios. Ne todėl mes pasisakome prieš miš-rias vedybas, kad būtume rasistai, bet todėl, kad nenorime netekti sa-vos bendruomenės narių. Todėl kiekvienam lietuviui, sukūrusiam mišrią šeimą, tenka didelis ir ats-aikingas uždavinys: sukurti nelietu-viškosios pusės širdyje apsisprendi-mą už Lietuvą ir tuo būdu įjungti ją į mūsų bendruomenę bei mūsų kultūrą. Būtų rasistinė nuodėmė apsisprendimo nepaisyti ir kiekvieną nelietuviškos ar negrynai lietuviškos kilmės žmogų laikyti nelietuviu. Tokiu būdu mes netektume ne tik didelės dalies Amerikos jaunimo, bet sykiu pasirašytume sau išnyki-

mo dekretą, nes tremtis savaiame vis daugiau ilies svetimo kraujo į mūsų bendruomenę. Gera yra, jeigu ir kraujas yra lietuviškas, nes ir jis yra vertybė. Tačiau ne jis yra lemiantis veiksnys. Galutinį žodį čia taria vis dėlto dvasia. Noras būti lie-tuviu turi būti pagrindinė lietuviš-kumo žymė. Kodėl mes poetą O. V. Milašų laikome lietuviu? Ar todėl, kad jo kraujas būtų buvęs perdėm lietuviškas? Anaipol! Tačiau jis bu-vo aiškiai apsisprendęs už Lietuvą. Ir todėl jis buvo lietuvis. Milašiaus tipo lietuvių mes turime ir ateityje turėsime dar daugiau. Ji visi turi būti mūsų priimami ir laikomi ti-krais, pilnaverčiais ir pilnateisiais lietuviškas.

Tačiau noras būti lietuviu neturi likti tiktai grynas dvasios apsisprendimas. Apsisprendimas už Lietuvą turi reikštis lietuviškumo palaikymu tiek dvasine, tiek medžiagine prasme. Tautybė nėra tik vidinis da-lykas. Ne, ji yra ir regimybė, pasi-rodanti kalba, papročiais, menu, li-teratūra, bendruomenė su įvairiais jos politiniais ir kultūriniais orga-nais. Visi šie dalykai turi būti žmo-gui savi, visus juos jis turi globoti, jiems skirti savo laiko ir savo lėšų. Tremtiniai padarytų didelę klaidą, laikydami save lietuviškas viduje, bet

nesirūpindami regimomis lietuviš-kumo apraiškomis. Mūsų tautybė mirs, jei mes leisime sunykti mūsų kultūrai ir mūsų bendruomenei. Šie dalykai yra tautos dvasios apraiškos. Būdamas gajos, jos žadina bei pa-laiko ir mūsų vidų. Todėl tautinis apsisprendimas turi būti lydimas tiesiog troškulio visam, kas tik yra lietuviška. Nesakykime, kad mes ne-sukuriame amžinų vertybių ar pa-saulinio masto veikalų, nustebinan-čių žmoniją. Lietuviškąsias vertybes puoselėi mes turime ne todėl, kad jos yra aukštesnės už kitų tautų, bet todėl, kad jos yra mums savos. Ga-li jos būti net menkesnės už sveti-mąsias (iš tikro tačiau nei mūsų mokslas, nei mūsų menas, nei mūsų visuomeninės organizacijos neatsi-lieka nuo svetimųjų), bet jomis vis tiek reikia rūpintis, kaip rūpinamės savo vaikais ir savo žmonomis, nors jie ar jos nevisados savo gabumais ar savo grožiu prašoksta svetimus vaikus ir svetimas žmonas.

Reikia tad rasti ir laiko ir lėšų lietuviškoms institucijoms paremti. Reikia rasti laiko paskaityti lietu-viškai knygas ir laikraščius, paklau-syti lietuviškų transliacijų per radi-ją, nueiti į lietuviškus susirinkimus, pakalbėti lietuviškais reikalais. Rei-kia rasti lėšų išlaikyti Lietuvos lais-

vinimo organus (VLIKą), pasaulio lietuvių bendruomenę (PLB) su jos įstaigomis, lietuviškos šalpos orga-nizacijas (BALF), kultūrinės įstai-gas (Lit. Institutą), lietuviškas mo-kyklas, lietuviškas parapijas. Išsilai-kyti tremtyje tiktai individualine prasme nėra didelė garbė. Mums rei-kia išsilaikyti ir tautine prasme. To-dėl reikia išlaikyti visa, kas mūsų tautybę reiškia ir ugdo. Bet be mū-sų aukos tai padaryti nebus įmano-ma. O ši auka apima ir mūsų laiką, ir mūsų lėšas. Dalies laiko ir dalies lėšų skyrimas mums, kaip lietu-viams, išsilaikyti yra laidas, kad mū-sų tremtis iš tikro bus Tautai ne ap-sunkinimas, bet palaima. Apsisprendimas be aukos yra miręs. Tremtis yra ne tingus lūkuriavimas, bet spar-čios veiklos metas, veiklos Tėvynės ateičiai.

3. IR JAI NETURIM LEIST PRAŽUT

Kam jai? — Lietuviškajai garbei, kurią gavome gimdami. Būti lietu-viu yra garbė daugeliu atžvilgių: politiniu, nes mes esame nuskriaus-ti be mūsų kaltės, todėl turime teisės reikalauti, kad ši nežmoniška skriauda būtų atsitaista; kultūriniau, nes mes tarp dviejų pasaulių — Ry-tų ir Vakarų —, todėl esame pa-

Redaguoja V. ČEPLIAUSKAS

ADELAIDĖS LIETUVIŲ FUTBOLO KOMANDA "VYTIS"

Jau įvykęs faktas. Pradedame futbolo sezoną š. m. balandžio 19 d. Pažvelgus į buvusias treniruotes ir į komandos sąstatą, drąsiai išeiname į aikštę. Bet kas drįstų šiandiena būti pranašu. Sezonas ilgas, rungtynių daug, priešininkų yra stiprių ir silpnų. O gal neliksime paskutinėje vietoje. Mūsų bičiuliai spaus nykštį, kai kada parėkiaus ir nervų kainuos. Čia gi ne salė. O mes nubraukime ne vieną prakaito lašą "Vardan tos Lietuvos". Išeiname į lygią aikštę su viltimi, kad mūsų Adelaidės lietuviškoji bendruomenė, mėgstanti sportą, parems mus moraliai savo gausiu rungtynių lankymu. Anot tos dainos: "Mes išeinam į darbą didį..."

Dabar apie komandos įsikūrimą ir ateities planus.

Adelaidės lietuvių futbolo komanda įsisteigė prie bendro Adelaidės lietuvių sporto klubo kaip atskira sekcija ir pasirinko tą patį vardą "Vytis". Komandos administracinis vadovas E. Tapauskas, sekretorius — B. Marmakonis. Komandos kapitonas A. Kitas, vicekapitonas A. Sabaliauskas. Spalvos — geltoni marškinėliai su mėlyniais. Komanda turi išsinuomavusi aikštę, Prospect ground, Lefevre tce. Iš miesto gali-

ma vykti Enfield ir Prospect tramvajais iki Piccadilly kino, pereiti į kitą pusę gatvės ir eiti Barton tce. iki Lefevre tce.

Komandos sąstatas

- 1) A. Kitas, 2) A. Sabaliauskas, 3) M. Čiplys, 4) J. Kikalis, 5) E. Rutkovskis, 6) R. Sidabras, 7) V. Armonas, 8) V. Pležinskas, 9) J. Sadauskas, 10) A. Merunas, 11) V. Martusevičius, 12) E. Eichenbergas, 13) Z. Ručinskis, 14) C. Baltramaitis, 15) V. Lazauskas, 16) V. Marcinkevičius, 17) J. Čižauskas, 18) B. Langevičius.

Džiugu paminėti, kad į mūsų kvietimą atsiliepė iš Pertho R. Sidabras ir iš Melbourne B. Langevičius. Šiuos abu žymius futbolininkus Adelaidės sportininkai sveikina matydami savo tarpe. Norėtumėm, kad ir kiti Australijos lietuviai — futbolo šulai mūsų balso paklausytų. Dėl sąlygų įspėjame, kad darbo ir pastogės klausimas, ypatingai nevedusiems, saulėje Adelaidėje rūpesčių nesukelia.

Mūsų futbolo komanda "Vytis" įstojo į "South Australia Soccer Football Association Incorporated". Ši futbolo sąjunga yra padalinta į septynias divizijas, kurioje žais 36 komandos. "Vytis" paskirta į trečią diviziją ir turės sužaisti 18 rungtynių ir dar keletą extra, didžiųjų

LIETUVIŠKIEJI...

(Atkelta iš 6 psl.)

šaukti būti kultūros tiltu; istoriniu, nes mūsų praeitis yra pilna didžiųjų žygių, turėjusių reikšmės ne tik mums, bet ir visai Europai; visuomeniniu, nes tiek praeityje, tiek ir dabartyje mes parodome didelių organizacinių ir taktinių gabumų, todėl pelnome gerą vardą visur, kur tik bent kiek esame judresni; etnografiniu, nes mes esame sena tauta, išlaikiusi nesugadintą kalbą, dainas, papročius, meną. Visi šie dalykai yra didelės vertybės. Visus juos šiandien mes išnešėme į pasaulį ir parodėme svetimiesiems. Lietuviai pasaulio tautų bendruomenėje užėmė garbingą vietą.

Tačiau kaip tik todėl ir yra mūsų uždavinys neleisti šiai garbei pražūti. Tautos garbė žūsta dvejopu būdu: a. ją pamirštant ir b. ją išniekinant. Jeigu mes nesidomėsime savais politiniais, kultūriniais, istoriniais ir visuomeniniais dalykais; jeigu mes būsime šalti saviesiems papročiams, savai kalbai, savai literatūrai, savam mokslui, savam Dievo garbinimui; jeigu mūsų vaikai ištruks iš mūsų lietuviškosios globos ir pateks svetimųjų įtakon; jeigu mūsų šeimos pasidarys savo dvasia internacionalinės — mes žudysime lietuviškąją garbę savo pasyvumu. Iš kitos pusės, jeigu mes būsime nesąžiningi savo pareigose; jeigu elgsimės nemoraliai tiek viešumoje, tiek privatiname gyvenime; jeigu mūsų gyvenimo būdas bus netvarkingas; jeigu mūsų santykiai tarp

savęs ir su svetimaisiais bus nedraugiški; jeigu mes nieko reikšmingesnio tremtyje nesukursime, — tuomet mes pakirsime lietuviškąją garbę savo nevertingumu. Tremtis kaip tik ir yra tautinės garbės bandymo metas. Gyvendami Tėvynėje mes galėjome būti ir šiek tiek pasyvūs, ir net šiek tiek netvarkingi. Bet išvykę pasaulin, šio "liuksuso" mes negalime sau leisti, nes savo veiksmais mes čia angažuojame ne tik mus pačius, bet ir visą mūsų Tautą. Lietuviškoji garbė yra pirmasis mūsų uždavinys. Jos sargyboje turime stovėti ir kiekvienas skyrium, ir visa mūsų bendruomenė.

Kai Izraelio tauta buvo išvesta į Babilono nelaisvę, pranašas Baruchas jai parašė laišką, kurio pagrindinis išėjimas buvo: "Negarbinkite svetimų dievų!" Šis išėjimas tinka visų amžių tremtiniais. Ir mes esame atsidūrę savotiškoje nelaisvėje. Ir mums gresia pavojus pradėti aukoti svetimiems dievams. O šie dievai pasirodo mūsų akims įvairių įvairiausių pavidalais: mados ir papročiai, kalba ir literatūra, mokykla ir organizacijos, pinigai ir turtas, moterys ir šeima, geros vietos ir geras gyvenimas, graži dabartis ir tamsi ateitis — vis tai yra anų svetimų dievų formos, su kuriomis mes susiduriame kiekvieną dieną. Ir sunku yra šiems dievams nepasmilkyti, sunku yra jų nepagarbinti ir jiems nenusilenkti. O tačiau reikia jų negarbinti, kad patys netaptume negarbingi. Svetimo dievo garbinimas yra lietuviškosios garbės išdavimas. Tai nereiškia, kad mes turė-

švenčių ar įvykių paminėjimui. Be to, reikia tikėtis ir finalinių rungtynių. Šioje divizijoje 1952 metų sezono žais:

- 1) "Vytis" (lietuviai), 2) Popes (Pope fabriko komanda), 3) Norwood (australai), 4) Polonia (lenkai), 5) Woodville North (australai), 6) Cracovia (lenkai), 7) Finsbury (anglai), 8) B. T. M. (British Tube Mills fabriko komanda), 9) Wanderers (anglai), 10) Torchbearers (australai), 11) E. T. S. A. (Elektricity Trust of South Australia komanda), 12) Lion (ukrainiečiai), 13) Philips (Philips fabriko komanda), 14) Slovakia (čekai).

Čia skelbiame tik dalį š. m. sezono rungtynių tvarkaraščio, t. y. iki š. m. gegužės mėn. 3 dienos:

Balandžio 19 d. 2 val. 45 min. "Vytis" — Cracovia, savo aikštėje.

Balandžio 26 d. 2 val. 45 min. B. T. M. — "Vytis", B. T. M. aikštėje Cromwell Road Kilburn. Važiuoti su autobusu nuo Parlamento rūmų.

Gegužės mėn. 3 d. 2 val. 45 min. "Vytis" — Slovakia, savo aikštėje.

Sezono užbaiga numatoma š. m. spalio 4 d. Rungtynių tvarkaraščio tesinį, rungtynių eigą ir pračių rungtynių davinį, skelbsime Australijos Lietuvių, todėl gerbiamus sporto mėgėjus prašome sekti A. L. Sporto Skyrių.

T. + Č.

Balandžio mėn. 27 d. 1 val. 30 min. B. T. M. aikštėje įvyksta labai svarbios futbolo rungtynės, australų pavadinotos

AUSTRALIA — LITUANIA.

Susitikus Pietų Australijos lietuvių ir australų rinktinės komandos. Čia mūsų futbolininkams reikės gerokai pasitempti, norint bent garbingai pralaimėti.

* * * *

DIDELI "VYTIS" UŽSIMOJIMAI

Kovo 30 d. Sporto Klubu "Vytis" Valdyba buvo susaukusi visų sporto sekcijų bendrą vadovų posėdį. Patvirtintos atskirų sekcijų 1952 m. sąmatos viso sumoje apie £700 ir aptarti kiti Klubu sportiniai bei kultūriniai reikalai. Š. m. liepos 13 d. nutarta suruošti Dariaus ir Girėno devyniolikos metų didvyriškai tragiško žygio sukakties paminėjimą. Meninę dalį — montazą sutiko paruošti Adelaidės lietuvių teatro režisierius p. Gučius su savo teatralais. Minėjimo metu surinktos aukos bus paskirtos mūsų tremties vargo mokykloms šelpti. Minėjimas įvyks Australia Hall.

Šiame posėdyje paaikškėjo dideli Sporto Klubu šių metų veiklos užsimojimai. Turima futbolo komanda ir net keturios krepšinio komandos. Tame skaičiuje įeina ir mergaičių krepšinio komanda. Beveik visiems reikia įtaisyti naujas uniformas, aikščių nuoma, nario mokesčiai australų sporto klubams, krepšininčių kelionė į Sidnėjų š. m. Australijos lietuvių krepšinio pirmenybėms. Visa tai pareikalauja daug pinigų. Manau, kad niekas neginčys sportinės veiklos naudos, tiek reprezentacinės, tiek lietuviškos išlaikymui savo tarpe. Ten, kur reikalinga jaunatviška "ugnis", mūsų jaunimas atliks, bet piniginės paramos tikimės vien tik iš mūsų mielių tautiečių. Todėl lankykite mūsų pramogas, ir prisidėkite savo aukomis. Čia jūsų išleistas šilingas nenueis vėjais.

V.

Teises patarėjas

B. Šepkus, Wittenoom.

Užtrukome Tamstai atsakyti, nes dėl vieno klausimo teko teirautis net australų teisės žinovo.

Tamsta klausia:

- 1) Ar sūnus, gimęs Australijoje, praranda tėvų pilietybę?
- 2) Ar galima jį pasiimti, jei tėvai nori į kitą kraštą emigruoti?

Atsakome:

— Į pirmą klausimą. Pagal australų įstatymus vaikai, gimę Australijoje, yra Australijos piliečiai. Jie negauna tėvų pilietybės, jei šie buvo kitos negu australų. Šeimose įvyksta mišri pilietybė.

— Antras klausimas kiek sudėtingesnis: ar gali tėvai, emigruodami į kitą kraštą, pasiimti su savim vaikus, gimusius Australijoje? — Jie gali. Tokio įstatymo, kuris draustų, nėra. Įstatymas numato tėvų teisę savo vaikams. Jokia administracija neturi didesnės už tėvų teisės.

— Kad reikėtų valdžiai, kaip T. rašai, mokėti £1000 už sūnaus išvežimą į kitą kraštą, to vietos teisė nežino. Kaip ir kiekviena kelionė svetur, emigracija turi savo kliūčių. Pavyzdžiui, negauni vizos, kol valdžios mokesčių nesi sumokėjęs, kol byla teisme nėra išėjusi. Dar daugiau kliūčių įvyksta dėl valdžios politikos. Ne vienas, pav., mūsų dabar nori emigruoti į Ameriką. Amerika nedraudžia (tiems, kurie iki 1952.1.1 užvedė konsulate emigracijos bylą), Australija taip pat. Bet, išskyrus du atvejus, daugiau nei vienam iki šiol dar nepavyko išvažiuoti, nors visi kelionės dokumentai yra. Kodėl? Pasirodo, be kito-ko dar esama tam tikros valdžios politikos. Koks malonumas Australijai nustoti darbo jėgos, kurios ji savo laiku tiek ieškojo? Arba koks įspūdis australų visuomenei, kad tie, kurie Australijoje neva laimę rado, dabar bėga iš jos?

— Apie pačias emigracijos sąlygas jau buvo rašyta AL Nr. 20(51).

Liet. Teis. D-jos Užs. Adelaidės sk.

* * *

* * * *

KELIAIS SAKINIAIS

— JAV-bėse 650.000 plieno pramonės darbininkų buvo nutarę pasiskelbti streiką. Prez. Trumanas įsakė darbdaviams patenkinti darbininkų reikalavimus ir tuo būdu streiko išvengta.

— Britanijos komunistų partija 1950 metais turėjo 38.853 narius, gi 1951 metais 35.124. Taigi, narių sumažėjo per vienus metus 3700.

* — Prancūzijos parlamentas 311 balsų prieš 206 priėmė valstybės biudžetą £3.494 mil. sumai, iš kurių £1.400 mil. gynybos reikalams.

Pažymėtina, kad ryšy su biudžetu buvo nuversta 2 ministerių kabinetai, o trečiajam pavyko pralaukti...

— Australijos min. pirm. Mr. Menzies gegužės 18 dieną išvyksta į Londoną. Bus svarstomi Anglijos-Australijos prekybos santykiai, o taip pat gynybos klausimai.

— Du Anglijos karo laivai, kurie gabena personalą ir įrengimus atominės bombos sprogdimui Australijoje, pasiekė Vakarų Australijos Fremontle uostą. Laivai labai stipriai saugojami ir net spaudos atstovams nebuvo leista juos aplankyti. Atominės bombos sprogdimas Australijoje įvyks šiais metais.

— JAV-bių Prez. Trumanas pasirašė taikos sutartį su Japonija ir Savitarpinės pagalbos sutartį tarp J.A. V-bių, Australijos, N. Zelandijos ir Filipinų.

— Egipto ambasadorius Didž. Britanijai išvyko į Londoną su pasiūlymais dėl egiptiečių-britų santykių sutvarkymo Sueso kanalo reikalu.

— Šių metų birželio 30 dieną J. A. V-bės turės 90 oro bazių pačiose JAV-bėse ir 118 užsienyje. Iki 1953 metų birželio 30 dienos bazių skaičius sieks 99 viduje ir 143 užsienyje.

— Gen. Eisenhoweris, jungtinės Europos armijos vadas, ryšy su numatoma jo kandidatūra į prezidentus, pasitraukia iš pareigų nuo birželio 1 dienos.

— Prasidėjus pavasariui išsiliejo Missouri upė (JAV), kuri užliejo didelius gyvenamųjų vietų plotus. Tūkstančiai gyventojų turėjo aplėsti savo namus ir pasitraukti į saugesnes vietas.

— Caracaso (Venezuela) policija jau areštavo per 40 asmenų ryšy su tragedija, įvykusia Šv. Teresės bažnyčioje. Kažkam sušukus "gaisras" kilusioje panikoje sumindžiota iki mirties 53 asmenys. Bažnyčios klebonas pareiškė, jog jis turi dokumentuotų įrodymų, kad panika buvo sąmoningai išprovokuota teroristų.

— Ohio (JAV) policija areštavo pilietį Haulson Lee už tai, kad jis pilnu greičiu važiuo sėdėdamas ant automobilio viduje.

Jis užprotestavo pareikšdamas: "As turiu pagrįstą pasiteisinimą — aš susipykau su savo žmona ir ji neleido man sėdėti kartu su ja automobilio viduje".

Pasiteisinimas tikrai rimtas... — Maskvoje vyksiu ekonominė konferencija, kurią baikotavo JAV-bės, Norvegija ir eilė kitų Vakarų valstybių, baigės balandžio 12 d. Britai sudarė prekybos sutartį 28 mil. svarų sumai, iš kurių už 10 mil. su Kinija. Sutartis dar turi būti vyriausybės ratifikuota.

Apskritai, konferencija nedavė Maskvai norimų rezultatų.

JIE MATĖ TEISINGAI

Anglijos tautinės geležinkeliečių unijos delegacija, grįžusi iš Sovietų Rusijos, išleido atsišaukimą apie religinę padėtį Sovietų Rusijoje. Jie sako, kad "Sov. Rusija yra antireliginė ir stengiasi likviduoti visas religijas" (išskyrus, žinoma, Stalino garbinimą. Red.).

Gana dažnai įvairios panašios delegacijos, už nosies po Maskvą pavedžiotos, nieko nemato ir grįžusios pasakoja nesąmones. Ši gi matė padėtį teisingai.

ŠIS TAS IŠ MADŲ ISTORIJS

Šiais laikais yra specialios madų mokyklos bei studijos, kurios kasdien šimtus naujų formų kepa kaip sklandžius. Ir neretai madų kūrėjai valandų valandas prasėdi, sukdami galvas, kaip išrasti ką nors naujo. Bet seniau, kai madų mokyklų nebuvo, naujų madų idėjos gimdavo atsitiktinai.

Napoleono III žmona Eugenija syki ruošėsi šauniam priėmimui. Ji sėdėjo prie tualetinio staliuko, apsi-rengusi balta suknele. Netyčia pavertusi vieną buteliuką, ji apliejo suknele keliose vietose tamsiu skysčiu. Reikėjo suknele mesti. Bet karalienei ji taip patiko, kad pradėjo galvoti ir rado išeitį. Išėmusi iš vazos keletą žrožių, ji pridengė jomis suknelės dėmes. Nuo to, laiko įėjo į madą puošti suknelės padrikai išmėtytomis gėlėmis.

Vieną kartą karalienės Marijos Antuanetos dvaro damai Lambello vėjastunnešė skrybelę. Norėdama išgelbėti savo šukuoseną, ji nusirišo savo mėlyną kojinių raištį ir susirišo plaukus. Taip atsirado plaukų raištis.

Grafiene Castiglione sukūrė naują mažą skrybelaitę. Vieno pikniko metu šuniukas, pasigavęs jos plačiasparnę skrybelę, taip apie ją pasidaravo, kad paliko tik pati galvutė su pluoštu gėlių. Grafiene grįžo į Paryžių su entuziazmu ir naujos skrybelės idėja. Naujoji skrybelaitė visoms labai patiko ir plačiai paplito ne tik Prancūzijoje, bet ir už jos ribų.

Londono kunigaikštienė Jersey, išvykusi į provinciją, panorė eiti meškerioti. Bet ji neturėjo tinkamų drabužių. Pasūsta į pirmą pasitaikūsią drabužių parduotuvę, jos tarnaitė nieko kito nerado, kaip vyrišką sportinį švarką. Kunigaikštienė pradėjo Jersey švarką madą.

Ne tik moterų, bet ir vyrų mados kartais esti egzotiškos kilmės. Šiandien visam pasauly nešiojamos plokščiai suprosytos kelnės yra Valilijos princo išradimas. 1899 m., išėjęs pasivaikščioti, princas persiplėšė kelnes. Jo tarnas, nupirkęs naujas kelnes, nelaukė, kol jas apvaliai suprosys, bet paėmė kaip buvo sulankstytos ir nuskubėjo pas nekant-raujančią princa. Grįždamas namo, princas atkreipė į save visų dėmesį, ir taip atsirado nauja kelnių dėvėjimo mada.

PONIOS ir PONAI,

Norintieji greit įsigyti šoferio pažymėjimą ar perregistruoti turimą iš Europos į čia galiojantį prašom kreiptis į latvių

International Motor school

EDGARS BRENNERS

38 John St., East Brunswick
Melbourne

Telefonas FW 149z

Mokinsitės naujausio modelio mašina ir Jums pritaikytu laiku ir pageidaujamoj vietoj.

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai angliškai — Visokeriopa informacija. — Kalbinė pagalba ir reikalų sutvarkymas įstaigose

Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenciniu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2 — 5 val. p. p.
15 Manchester Unity Building
160 Castlereach Street
Sydney Tel.: M4878

Kasdien 6 — 8 val. vak. —
10 Peel St.
Kirribilli,
Sydney. Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O. NSW

MUSŲ SKAITYTOJUS,

kurių prenumeratos laikas baigės balandio 1 dieną, maloniai prašome pratęsti prenumeratą tolimesniam laikui.

"Australijos Lietuvis" iki metų pabaigos kainuoja £1.19.0, gi 3 mėnesiams 14 šil.

AL Administracija

MUSŲ RĖMĖJAI

Paramos AL gavo iš šių tautiečių
Juozo Grybausko 6/0
Broniaus Juškos 10/0
K. Dabravolskio ..... £ 1
J. Venslovavičiaus 6/0
Visiems rėmėjams nuoširdus ačiū!
AL Leidykla

SKELBIMAS

Šių metų balandžio 25 d. Adelaidės Lietuvių Sporto Klubas "Vytiš" sporto sezono atidarymo proga ruošia

Grandiozinį

VAKARĄ — BALIŲ

Osborne Hall, 122 Gouger St.

Veiks bufetas.

Visas pelnas skiriamas sporto reikalams.

ALSK "VYTIS"

Kanados Lietuvių Savaitraštį "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" užsisakyti ir už jį atsilyginti galima per "Australijos Lietuvis" Leidyklą
Metinė prenumerata £2.10.0

Pigiai ir tvirtai patys pastaty-site sau namą, kai

STATYBOS BIURAS

parūpins Jums brėžinius, specifikacijas, medžiagoms leidimus, statybai pinigų, statybinę medžiagą ir nurodys teisingą statybos eigą. Kreiptis:
271 Melbourne St.,
North Adelaide... Tel. M9847

NAMUS

AR ŽEMĖS SKLYPĄ

geriausia pirkti tarpininkaujant

WESTERN & COCKS

Nekilnojamojų turtų pardavimo agentams. Sąžiningas patarnavimas. Sutvarkomi visi pirkimo ir paskolos gavimo dokumentai.

Adresas:

Savings Bank Buildings
(8-tas aukštas)
Kings William St. Adelaide
Tel. C 3942, priv. X4461 ir
LF 3350

Visada pasiroošę sąžiningai patarnauti

TAXI — SUNKVEŽIMIAI
(Taxi-trucks)

Kviesti tel. FA 1805 (visą parą)

LKF ADELAIDES SKYRIAUS steigiamasis susirinkimas įvykst balandžio 27 d. 17 val. Šv. Juozapo bažnyčios salėje.

Paieškomas

KAZYS KAZEMEKAITIS
Atsilipti AL Redakcijai.

PRANEŠIMAS

ALB Sydnejaus Apylinkės Valdybos būstinė nuo š. m. balandžio 7 d. perkelta į naują vietą: S. Pačesa, 159 Mimosa Rd., East Bankstown, N. S. W.

ALB Sydnejaus Ap. Valdyba

MOKYTOJŲ REGISTRACIJA

Australijos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybai pritariant, L. K. F. Australijos Valdyba 1952 metų kovo mėn. 27 dienos posėdyje nutarė padaryti lietuvių mokytojų gyvenančių Australijoje registraciją. Ši registracija yra reikalinga vykdomajam švietimo darbui sustiprinti.

Todėl maloniai prašome visus pradžios, vidurinių ir aukštesniųjų mokyklų, bendro ir specialinio mokslo, o taip pat amatų mokytojus-as neatidėliojant registruotis L. K. F. Australijos Valdyboje (adresas: 4 The Ridgeway, Kensington, W. 1, Vic.) pranešant apie save sekančią informaciją: 1. Pavardė ir vardas. 2. Gimimo vieta ir amžius. 3. Kokia mokykla baigta ir turimas diplomai. 4. Mokytojo laipsnis. 5. Kokios mokyklos mokytojas. 6. Turima specialybė. 7. Mokytojavimo stažas. 8. Dabartinis užsiėmimas. Dabar gyvenamos vietos adresas.

L. K. F. Australijos Valdyba

1952 m. balandžio mėn. 5 d.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Neimk į galvą, vienkartinis satyros leidinys, 1952 m. balandis. Melbourne. Red. ir leidėjas Alg. Kudirka, 183 Spenceley St., Clifton Hill, Vic. Kaina 3 šil.

Girios Aidas, Nr. 3-4, 1951 m. liepos — gruodžio mėnesių. Miško kultūros žurnalas. 156 puslapiai. Kaina metams 2 dol. (18/0). Adresas: Petras Šilas, 913 West 18th St., Chicago 8, Ill., USA.

Aloyzas Baronas — Debesys plaukia pažemiu. Beletristika. Išleido Anatolijus Kairys, U. S. A. 224 psl. "Argentinijos Lietuvių Balso kalendorius 1952 metams. 64 psl.

AUSTRALIJOS LIETUVIS

redaguojamas Redakcinės Kolegijos Redaktorius Jurgis Glušauskas LEIDĖJAS — Australijos Lietuvis Leidykla.

RASTUS Redakcija taiso ir trumpina savo nuožiūra. Honorarai mokami tik iš anksto susitarus.

PRENUMERATA: metams £2.10.0; pusei metų — I pusmečiui £1.11.0, II-ram pusm. £1.6.0; metų ketvirčiui — I ketv. 19/0, II-IV ketvirčiams po 14/0 (į I pusmečio ir I ketv. prenumeratą įskaityta kalendoriaus vertė — 5/0). Užsienin kaina: metams £2.5.0, pusei metų £1.6.0. Atskiras numeris 1/9.

SKELBIMAI: 2/0 už kvadratinį colį, neprekybiniai po 2 pensus už žodį. Už skelbimų turinį Redakcija neatsako.

Adresas:

AUSTRALIJOS LIETUVIS

35, Cator St., Hindmarsh
ADELAIDE, S. A.

The Australian-Lithuanian the Lithuanian fortnightly. Authored Jurgis Glušauskas, 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

Printed by Australijos Lietuvis. Publ. Co., 35 Cator St., Hindmarsh.